

www.

ROVDYR.org

FOLKEAKSJONEN
NY ROVDYRPOLITIKK
NR. 3 - DESEMBER 2017

OSLO TINGHUS

Døra på gløtt for ulvejakt

Fester grepet
på ulvereservatet

Bønder fordrives
for å lage natur

Nye medlemmer
strømmer til

OSLO TINGHUS

ADMINISTRASJON
EKSPEDISJON

OSLO BYFOG

ADMINISTRASJON
EKSPEDISJON

ÅPNINGSTID 08.00-15.45

www.rovdyr.org

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Postboks 40, 7701 Steinkjer
Telefon: 975 95 119
E-post: aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Åsmund Ystad og Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Laila Hoff
Vidar Helgesen
Andreas Skartveit
Trond Burud

Foto forside:

Oslo Tinghus,
NYB Scanpix

Grafisk produksjon

Kreator, Ål
www.kreator.no

ISSN 1503-5778

Innhold

Ut av statsbudsjettet og inn igjen.....	3
Jakt på 42 ulver hvis retten vil – men Helgesen fester grepet på ulvereservatet.....	4
Forvaltningsplanen i Nordland, igjen.....	6
EU letter på rovdyrtrykket.....	6
Følg DNA-registreringen av ulv på nett.....	7
Rovdyrprotest på Italiensk.....	7
Snakker du med denne mannen kan du bli oppsagt.....	8
Rapport fra reservatet.....	9
Bønder fordrives for å lage natur.....	10
Utenlandsstudenter på skolebenken med FNR.....	11
Nye medlemmer strømmer til.....	12
Ulvetider.....	13
Det roper i skogen.....	14
Folkeaksjonens ledelse og politikk:.....	16
Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag.....	19

Styingsgruppa i prosjektet.

Fv rådgiver i Alvdal kommune

Ole Sylte Heggset, leder for styingsgruppa
Leif Vingelen, fellingslagsleder Jo Esten Trøan
og Per Fossheim i FKT-prosjektet
til Norsk Sau og Geit.

FOTO: TORE HILMARSEN

Proffere fellingslag skal gi lavere tap

Sju kommuner i Nord-Østerdal står bak prosjektet «Profesjonalisering av kommunale rovviltfellingslag for mer effektive fellingsforsøk og en styrket beitenæring»

Prosjektet har som mål å øke kompetansen i de kommunale skadefellingslagene, ivareta deres sikkerhet og arbeidsvilkår, og optimalisere muligheten for en vellykket skadefelling av rovdyr.

– Vi ønsker å gjøre skadefelling mer økonomisk og praktisk effektivt. Målet er at vi kan gå inn og ta ut et individ der det er fellingstillatelse så raskt som mulig, sier leder for styingsgruppa, Leif Vingelen.

Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os, Rendalen og Engerdal er de involverte kommunene og går inn i prosjektet med 30.000 kroner hver, mens Klima og miljødepartementet har bevilget 60.000 kroner pr. kommune.

Prosjektet går over tre år og til 2020.

KILDE: ARBEIDETS RETT

Nils har fått nok

Nils Solberg, leder

Nå har myndighetene nok en gang bestemt at det skal skytes noen titalls ulv i Norge. Det skaper neppe noen revolusjon, selv om man får inntrykk av det i enkelte media.

Faktum er at for ulven spiller det ikke så stor rolle om det blir skutt 1 eller 100 her på berget i vinter. For ulven er det ikke så nøye om individene blir skutt i Norge, Sverige, Finland eller Russland for de tilhører den samme bestanden.

Russerne har et strengt regime for å holde ulven på et så lavt nivå som mulig. Og det bruker de store ressurser på, år etter år. Men når noen ulver etablerer seg på «hellig grunn», dvs. innenfor ulvesonen i Norge, er de plutselig verdifulle og vi følger med dem på individnivå nærmest minutt for minutt.

Ulvesonen bør dessuten få et annet navn. Det hadde vært mer realt av minster Helgesen & co å døpe den om til Ulvereservatet eller Valpekassa. For det er nettopp det det har blitt.

Jakt og utmarksnæringer er nærmest en sage blott. Er det lite ulv i et område et år

kommer det påfyll fra Sverige neste år, så er det kjørt igjen. Med andre ord ingen forutsigbarhet bortsett sett fra ulv. Og det mener Helgesen vi bare skal akseptere. Han drømmer!

☞ **Slettåsflokken hadde ikke blitt gammel på snøføre i Russland**

Så lenge folk har fått et reservat tredd nedover hodet kommer vi aldri til å gi oss. De ulvene som befinner seg inni reservatet ikke er noe mere verdt enn ulvene som blir skutt på utsiden, selv om noen later som det.

Slettåsflokken hadde ikke blitt gammel på snøføre i Russland slik deres bevegelsesmønster er. Å holde folk i et nærmest diktatorisk jerngrep på den måten som myndighetene gjør trodde jeg hadde gått ut på dato. Det er i år tross alt 100 år siden den russiske revolusjonen.

Det bryr nok ikke ulven seg så mye om der den yngler som aldri før, selv om de såkalte miljøorganisasjonene prøver å innbille folk

Nils Solberg

av ulven som art er truet av utryddelse og dømt til evig fortapelse. Det irriterer meg.

Det som irriterer meg enda mer er at «vernerne» i politiske partier, departementer, diverse journalister og enda flere politikere sitter og klør hverandre på ryggen og drysser hundretalls millioner og deler ut makt til hverandre.

Målet helliger middelet for disse folkene. Kunnskapen er det ikke så nøye med så lenge smørbrødene er høye nok.

Det har jeg fått nok av!

Ut av statsbudsjettet og inn igjen

Åsmund Ystad

I forslaget til statsbudsjett for 2018 hadde regjeringen kuttet all statsstøtte til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Det samme rammet 26 andre organisasjoner på Landbruks- og matdepartementets ordning for organisasjonsstøtte.

Det dramatiske kutt-forslaget fikk mye oppmerksomhet, og i stortingets spørretime.

Alle organisasjonene sto samlet bak krav om at stortinget måtte reversere kuttforslaget.

Dette var også et av kravene partiene Venstre og KRF stilte i budsjettforhandlingene med Høyre og FRP. Og slik ble det.

Venstre-leder Trine Schei Grande krevde sammen med KRF at Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk også skulle ha statsstøtte i 2018. Og slik ble det. FOTO: VENSTRE.NO

Jakt på 42 ulver

– men Helgesen fester grepet

Vidar Helgesen presenterer Klima og miljødepartementets vedtak om lisensjakt på ulv 1. desember. Kartet på bildet viser det totale antallet ulv som rovviltneemndene hadde vedtatt felt. Til sammen 50 ulv. Dette er nå redusert til 42, (Tallet 24 på kartet i Hedmark har blitt til 16 etter at departementet fredet Slettåsflokken i Trysil). Men det er disse 16 ulvene av kvota på 42 som med sikkerhet kan trekkes fra den norske bestanden. I tillegg var en norskfødt av 5 ulver som rakk å bli skutt før Oslo Tingrett stanset lisensjakta. De resterende 21 ulvene som de ulike regionene har vedtatt er i utgangspunktet papirulver. Det er ikke dokumentert at disse finnes i jaktområdet og i den grad den dukker opp utover vinteren og blir felt, er de fleste erfaringsmessig unge streifulver fra Sverige. WWFs påstand om jakt på nesten alle norske ulver er rett og slett usant. Uttaket vil være langt under tilveksten i norske revir våren 2017.

FOTO: NTB SCANPIX

I fjor på denne tiden skrev vi i tidsskriftet Rovdyr at det ville bli lisensjakt i ulvesona på nyåret, i januar 2017. Men før trykksverten var tørr sa statsråd Vidar Helgesen stopp, jakta var ulovlig.

Åsmund Ystad

Klok av skade lover vi ingen ting i år, selv om fjorårets nei fra Klima og miljødepartementet (KLD) førte til en fire måneders politisk batalje som endte i stortingets instruksjon av regjeringen om større handlingsrommet for felling av ulv.

WWF til retten

Vidar Helgesens fire måneders klagesang om naturmangfoldlovens begrensninger var en dårlig skjult invitasjon til å bli stevnet for retten. WWF lot seg ikke be to ganger.

Men de nøyde seg ikke med ulven i sona. 8. november stevnet organisasjonen staten og krevde stans i all lisensjakt på ulv i Norge. En uke senere behandlet Oslo tingrett et krav om midlertidig stans i lisensjakta i påvente av rettens behandling av stevningen, som ikke vil bli berammet før en gang i 2018.

Stanset jakta

Overraskende sa Oslo tingrett ja til midlertidig stans i lisensjakta. Men ikke p.g.a WWFs håpløse krav om at ulven i Norge er en egen bestand, men fordi retten ikke skjønte hvordan forvaltningen beregnet virkning på bestandens overlevelse. Dette kunne, ifølge dommen, rettes opp med et nytt vedtak som tydeliggjorde slike beregninger.

Nytt vedtak i stedet for anke

Vidar Helgesen tok Oslo tingrett på ordet og gjorde 1 desember ett nytt vedtak om lisensjakt på streifulv utenfor ulvesonen, nå med en bestandsvurdering av den sør-skandinaviske ulvebestanden som til og med en tingrettsdommer kunne forstå.

hvis retten vil på ulvereservatet

Av hensyn til WWF utsatte imidlertid Helgesen jaktstart med tre uker, tid nok til en ny runde i rettsalen om midlertidig stans.

Jakt i etablerte revir

Samme dag, 1. desember, kom også den endelige avgjørelsen etter departementets klagebehandling av rovviltneemndene i region 4 og 5 sitt vedtak om lisenskvote på 24 ulver i etablerte revir i Hedmark (Julussa, Osdalen og Slettås).

Som i fjor utgjør ingen av disse revirene et skadepotensiale for beitedyr. Men likevel godkjenner departementet felling av 16 ulver i de to revirene som ligger utenfor ulvesona, Julussa og Osdalen, med hjemmel i naturmangfoldloven paragraf 18 C. Det var denne paragrafen stortinget instruerte departementet om å ta i bruk til lisensfelling.

Jakta i Julussa og Osdalen starter 1. januar. Men med forbehold om at WWF Norge nok en gang får retten med på stand i påvente av rettsak en gang utpå vinteren.

Distriktpolitiske hensyn

Stortinget vedtok tidligere i år at «offentlige interesser av vesentlig betydning» som f.eks. distriktpolitiske hensyn kan være grunnlag for fellingsvedtak i rovviltneemndene, og understreket at annen næringsvirksom-

het, jakt og lokalbefolkningens trygghet er forhold som kan utgjøre distriktpolitiske hensyn.

KLD mener at uttak av revirene Julussa og Osdalen tilfredsstiller lovens vilkår fordi det er en offentlig interesse av vesentlig betydning at det i liten grad forekommer ulv utenfor ulvesonen.

Videre begrunnes vedtaket med stortingets mål om forutsigbarhet og konfliktdemping og økt tillit til forvaltningen, og med en lavere terskel for felling i perioder der bestanden er over bestandsmålet, slik som nå.

Langt over målet

Til grunn for behandlingen lå en oppdatert bestandsrapport pr. 27 november med 8 hennorske ynglinger og 2 i grenseflokker som hver regnes som 0,5, til sammen 9. Tallet vil helt sikkert øke utover vinteren men er allerede langt over vedtatt bestandsmål på 4-6 ynglinger.

Nei til felling av Slettåsflokken

Felling av Slettåsflokken blir derimot kontant avvist. Ingen av stortingets presiseringer om å ta hensyn til annen næringsvirksomhet, jakt eller lokalbefolkningens trygghet er noe

som departementet finner relevant i Trysil:

- **Det er ikke bevist at ulven forringer elgjakta i vesentlig grad**
- **Jakt med løshund er unødvendig**
- **Ingen unormal adferd på Slettåsflokken**
- **Vektlegging av folks frykt kan undergrave rovdyrvernet og for øvrig er folk mer redd for bjørn enn ulv.**

Ikke et ord om lavere terskel for uttak når bestanden er over målet, som nå. Ikke et ord om tillit til forvaltningen. Og hensynet til forutsigbarhet og konfliktdemping er ifølge KLD et argument mot lisensjakt i ulvesona.

Reservat mot Stortingets vilje

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mener bestemt at det er hjemmel for felling av Slettåsflokken i tråd med stortingets føringer for bruk av naturmangfoldloven 18 C. Handlingsrommet er ekstra stort med en faktisk bestand langt over Stortingets mål. Det er vanskelig å tolke avslaget som annet enn et prinsipielt nei til lisensjakt i ulvesona. Det gjør sona til et reservat, stikk i strid med Stortingets uttrykte vilje.

Stortingets nei til ulvereservat

«Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil peke på at selv om ulv skal ha et sterkere vern i enn utenfor ulvesonen, skal det fortsatt være rom for lokal næringsutvikling, bosetting, alminnelige sosiale aktiviteter og fritids- og friluftaktiviteter innenfor ulvesonen, på samme måte som i andre distrikter. Dette flertallet vil understreke at flertallet bak ulveforliket i Stortinget ikke ønsker at ulvesonen utvikles til et ulvereservat.»

Innst. 257 L (2016–2017) Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen 19. april 2017.

Forvaltningsplanen i Nordland, igjen

Departement og direktorat er lei av rovdyrforvaltningen i Nordland. Det skal bli verre!

 Laila Hoff, Hattfjelldal

Stortinget har bestemt hvordan rovvilt i Norge skal forvaltes. De har vedtatt at vi skal ha 8 regioner, med hver sin politiske oppnevnte rovviltneemd. Denne skal utarbeide sin egen forvaltningsplan som skal være styringsverktøyet i arbeidet.

Her skal rovviltneemdene være suverene. Men det er kun teori. I praksis opplever vi i Nordland gjentatte overprøvinger, overkjøringer og nå direkte instruksjon om hva forvaltningsplanen skal inneholde.

Gjentatte brev fra kontorene i sør forandrer ikke på at Nordland har over 110.000 sau og lam og samisk tamreindrift i hele fylket. Og at deres rett til levelige forhold er likestilt med målsettinga om rovdyra. Dette skjønner tydeligvis ikke kontorfolket.

Vi ser stadig mere areal overtas av rovdyra. Soner flyttes, utvides, og reguleres etter rovdyras behov. Gaupa disponerer hele fylket og vi får ikke lenger lisensjakt i jerveområdene. Et av fylkets tetteste beiteområder er forestått som bjørneområde. Hva blir det neste?

Hvorfor overser byråkratene stortingets målsetting om en levedyktige beitenæring også? Og hvor er stortingspolitikkerne som sitter rolig og ser på at deres forlik og vedtak ikke følges.

Hvis departementet fortsetter å presse på oss ei forvaltning som truer med å rasere sau og reindrifta, skal de få møte veggen!

Næringene er solid forankra ressursmessig, både i form av utmarksbeiter og mennesker med både vett og mot. Vi lar oss ikke leke med. Tilliten er på et lavmål over hele linja.

Vi kommer til å fortsette beitebruken, øke mengden dyr på beite, skape arbeidsplasser og bolyst. Vi skal drive naturbruk og videreføre levende kulturer. Fordi:

- Rovdyrpolitikken handler ikke bare om sau eller rein, men om mye mer.
- Det handler om å kunne leve og arbeide i distriktene.
- Det handler om å kunne utnytte naturgitte forutsetninger og ressurser.
- Den handler om bosetningsmønster og inntekter i kommunekassa for å opprettholde skoler og barnehager, drifte helse-tjenester og sykeheim.
- Det handler om å kunne forsørge familien, betale regningene og det å ha et verdig liv.
- Det handler om å videreføre tradisjoner overtatt fra generasjoner før oss.
- Det handler om rettigheter og plikter.
- Det handler om at distriktskommuner som trenger hvert et barn, hver en ungdom og hver eneste familie.
- Det er plass til rovdyr i naturen, men ikke på bekostning av folk og bosetning.

EU letter på rovdyrtrykket

En nylig vedtatt resolusjon i EU-parlamentet peker fram mot en ny og mer fleksibel forvaltning av ulv og andre store rovdyr.

Europaparlamentet etterlyser en prosedyre for å endre vernestatusen for arter som har nådd de bestander som forvaltningen legger opp til. Praksis tidligere har vært «vernet er vernet», uavhengig av bestandenes størrelse.

Behovet for endringer har vokst fram etter økende konflikter på grunn av rovdyrvernet i forhold til landbruk og levende bygder og negative effekter på økosystemene. Resolusjonen ble vedtatt med 612 stemmer mot 33.

Betydning for Norge?

I utgangpunktet påvirker ikke dette norsk rovdyrforvaltning direkte. Men indirekte betyr det selvfølgelig mye at EU erkjenner utfordringene og åpner for en mer aktiv forvaltning.

KILDE: NJFF/SVENSK JAKT

Nytt fra Rovdata: Følg DNA-registreringen av ulv på nett

Rovdata har åpnet et nytt tilbud for publikum som er interessert i overvåkingen av ulv. I vår nye ulveteller kan du følge med på ulvene som vi registrerer med DNA-prøver i overvåkings sesongen.

Ulveteller

Individer registrert med DNA i 2017/2018

Oppdateres fortløpende fra 1. oktober til 31. mars.

Totalt registrerte individer: **40** ▶ Se ulv registrert før overvåkings sesongen startet

Registrert fra DNA	Kjønn	Revir	Sosial status	Føderrevir	Kommentar
V714*	Hann		På vandring(?)	Kölsta	Lisensfelling Åmot 28.10.2017
V577	Hann	Varåa	Uavklart	Ostalen	Mulig ny lederhann
V369	Hann	Letjenna	Lederhann	Julussa	
V702	Tispe	Slettås	Årsvalp	Slettås	
V704	Hann	Slettås	Årsvalp	Slettås	
V726	Tispe	Letjenna	Aukom - ukjent alder	Letjenna	
V719	Hann	Kynna	Årsvalp	Kynna	
V718	Tispe	Kynna	Årsvalp	Kynna	
V722	Hann	Julussa	Årsvalp	Julussa	Aukom fra far/datter parning

Faksimile av Ulvetelleren

Ulvetelleren oppdateres fortløpende!

Rovdata analyserer alle prøver fra ulv som samles inn. Prøvene samles inn av feltmannskaper tilknyttet Statens naturoppsyn (SNO) og Høgskolen i Innlandet (HINN). Feltmannskapene tar også imot prøver fra publikum som ønsker å bidra i overvåkingen.

Etter endt analyse hos Rovdata legges alle prøvesvar i Rovbase.

Følg innleverte prøver

Med den nye ulvetelleren vil du holdes løpende orientert om alle ulver som Rovdata har registrert med DNA. Under overvåkings sesongen fra 1. oktober til 31. mars oppdateres telleren fortløpende etter hvert som analysene blir klare. Der vil man

finne informasjon om individ-ID, hvilket revir ulven hører til, dens sosiale status (lederdyr eller valp), og der det er mulig, hvilket revir ulven er født i, sier Jonas Kindberg, leder i Rovdata.

Jonas Kindberg, Rovdata
FOTO: ROVDATA

To døde ulver i byskiltet ved innkjøringen til landsbyen Radicofani 14. oktober 2017.

FOTO: FACEBOOK/LIFE MEDWOLF

Rovdyrprotest på Italiensk

Rovdyrkonflikten framstilles av mange som noe særnorsk og at norske beitebrukere og jegere er i totalt utakt med kolleger og yrkesbrødre i andre land.

Det er selvfølgelig ikke sant. Rovdyrkonflikten er stor i alle land og områder der bestander med store rovdyr øker. Meldingene fra WWF og koseprogrammene fra NRK på tur i utenlandske rovdyrrområder er rett og slett usanne.

Når virkelighetene nå og da kommer til syne ser vi ofte en dramatik i protestene som virker helt utenkelige hjemme i Norge. Protester som vitner om store konflikter mellom folk og myndigheter.

Bildet er fra landsbyen Radicofani i midten av oktober i år. Byen ligger ved Siena i Toscana. To døde ulver hang i byskiltet en morgen, et signal om manglende tillit overfor forvaltningen.

Dagen etter ble det funnet en hodeløs ulv på ei trafikkøye i en by i naboregionen. Også tidligere år er det meldt om lignende dramatiske funn i Toscana i Italia.

KILDE: SÜDTIROL NEWS

I slutten av juli fant Harald Millingsjord i Hemnes en av sine kviger skadd på beite. Den lokale rovviltkontakten undersøkte dyret og mente skadene skyldtes angrep fra bjørn. Senere ble denne dokumentasjonen underkjent av Statens Naturoppsyn (SNO) sentralt, som på grunnlag av bilder av kua slo fast at skadene ikke skyldtes bjørn eller andre rovdyr.

✍️ **Åsmund Ystad**

Avslo undersøkelse

Den lokale rovviltkontakten protesterte på dette og oppfordret SNO til å sende noen av sine eksperter til Hemnes for å undersøke kviga som sto hjemme i fjøset. Dette ble avslått.

Laila Hoff fra Folkeaksjonen ny rovdryppolitikk fikk informasjon

Snakker du med denne mannen kan du bli oppsagt – hvis du er ansatt i Statens Naturoppsyn

Hermann Sotkajervi
FOTO: LAILA HOFF

om saken som medlem av rovviltutvalget i Nordland Bonde- lag. Laila hadde tilfeldigvis besøk av bjørnejeger Hermann Sotkajervi fra Pasvik, som var på en av sine turer til Krutåda- len i Hattfjelldal.

Laila Hoff kontaktet Harald Millingsjord og spurte om hun og Sotkajervi kunne komme og se på kua. Det fikk de og Hermann Sotkajervi, som har mange tiårs erfaring med bjørn og bjørneskader på hus- dyr, undersøkte nøye kviga på båsen.

Ikke i tvil

Hermann konkluderte med at skadene skyldtes bjørn. Han fant tannmerker og kloremer- ker og var på grunnlag av fun- nene ikke i tvil om at det var en

stor bjørn som hadde forårsaket skadene.

SNO sentralt har senere stått fast på sin konklusjon at ska- demønsteret ikke var forenlig med bjørneangrep. De henviser også til et lokalt fellingslag som søkte i området uten at hundene markerte.

Fikk sparken

I ettertid har imidlertid den lokale rovviltkontakten fått sparken fra SNO, etter mange års tjeneste. Oppsigelsen begrunnes blant annet med at den lokale rovviltkontakten, slik de ser det, har snakket med og hentet inn Hermann Sotkajervi for å undersøke skadene, mot SNOs vilje.

Bonden Harald Millingsjord og Hermann Sotkajervi med den skadde kviga.
FOTO: LAILA HOFF

En liten historie om jerven i Norge

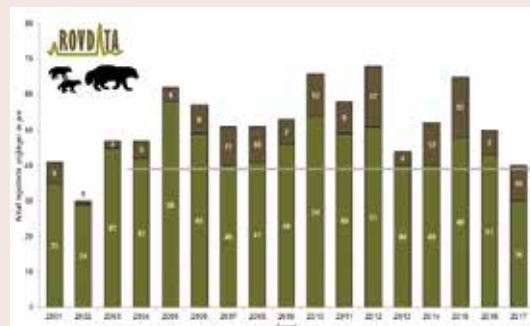
✍️ **Åsmund Ystad**

Årets registreringer stoppet på 40 jervekull. Det er det laveste antallet siden 2002.

I perioden siden 2002 er det felt 1.338 jerver her i landet i form av lisensjakt,

skadefelling og ekstraordinære uttak. På tross av innsatsen har ikke forvaltningen i noen av årene klart å redusere forekomsten ned til Stor- tingets bestandsmål på 39 årlige kull.

Likevel insisterer Artsdatabanken på at jerven er kritisk truet i Norge.

Rapport fra reservatet

Jeg har alle de fire store rovdyrene i mitt jaktområde i Rena. Ulv, bjørn, jerv og gaupe i rikelig antall, noe hyppige bilder av ulike individer på viltkamera dokumenterer.

Jeg tror ikke det er langt fra sannheten hvis jeg påstår at området er mettet med revirhevdende rovdyr. Måloppnåelsen for rovdyrvernet er med andre ord høy. Men vi får ingen klapp på skuldra for det, eller for at vi har overlatt elgjakta til ulven og bjørnen.

Takken er som før. En strøm av beskyldninger fra vernesiden om at vi er fiender av naturen, rovdyrhatere, dyreplagere, tjuvjegere og det som verre er. Og forskere og myndigheter ligger ikke langt bak, med trenering av lisensjakt og arrogante fortellinger om at vi som er kritisk til rovdyrpolitikken utgjør et lite mindretall, også på Rena.

Egentlig er vi ikke kritisk til ulven heller blir vi fortalt. Den har bare blitt et symbol for helt andre ting som vi er misfornøyd med, men som vi ikke skjønner selv.

Politikerne har gjentatt og gjentatt at det er viktig å ta hensyn til livskvaliteten for folk i rovdyrrområdene. Og at vi ikke skal ha rovdyrreservat her i landet. Men når det nærmer seg tid for jakt og regulering opplever vi igjen at departementet overlater saken til WWF og domstolen. Etter først å ha gitt WWF 10-talls millioner kroner i støtte så de har råd til å drive på slik.

Det er helt umulig å forstå hvordan myndighetene tror det er mulig å få tillit fra oss som bor her når de driver på slik. Fra vårt ståsted er det vanskelig å se om det er Stortinget eller WWF som er høyeste organ i Norge.

Vidar Helgesen den gode, Rena

Alle bildene er tatt av viltkamera på samme stedet i mitt jaktområde.

Bønder fordrives fra sine bruk over hele kloden. På overflata kan det arte seg ulikt, men resultatet er det samme: Kunnskap, leve-måter og kulturlandskap går tapt, skriver Kari Gåsvatn.

Kari Gåsvatn er freelance journalist,
tidligere ansatt i Nationen.
FORO: SIRI JUELL RASMUSSEN

Bønder fordrives for å lage natur

Kapitalinteresser overtar både maten og landskapet. Noen ganger dessverre i allianse med naive naturvernere som ikke forstår at de brukes i en makt-kamp for å utradere tradisjonelt land-bruk.

Det skjer i såkalt fattige land, men også midt i Europa. Bønder er våre aboriginer, sier den belgiske journal-isten og forfatteren Chris de Stoop. Han vokste opp på et gardsbruk i nærheten av Antwerpen, en by som trenger større havn og eksproprierer landbruksområder for utbygging. Sær-egne kulturlandskap der bønder har bygd demninger mot stormflod og skapt fruktbar jord, blir utradert. Bruk med røtter tilbake til middelalderen, blir jevnet med jorda av en bulldoser i løpet av en dag.

Områder som er definert som verdifull natur med rikt dyre- og fugleliv, blir også rasert. Slike områder skal ifølge EU-lovgivningen kompenseres. Det skjer ved at enda flere gardsbruk i

området blir beslaglagt for å lage «ny natur», og dels «villmark» uten adgang for mennesker. Om lag 1000 bruk er hittil ekspropriert for utbygging eller naturformål og mange lever med trus-selen om tvangsflytting.

Chris de Stoop har skrevet en bok om denne historien. Jeg har lest den tyske oversettelsen: «Das ist mein Hof» – det er min gard. Den eldre broren har drevet garden, men forfatteren er der jevnlig og har nær kontakt. Faren er død, moren er skrøpelig til beins og brødrene snakker om hvor lenge hun kan bo hjemme. Et jordskjelv ram-mer Haiti, og journalisten reiser på kort varsel for å skrive om ofrene der. Til han får han beskjed om at broren hjemme i Belgia er død.

Slik blir de Stoop blir deltidsbonde. Han innretter hjemmekontor på gar-den og nøster opp historien om for-drivelsen av bøndene. Også hans bruk er i faresonen, og uansett eter ulike

utbyggingsinteresser seg innpå, i form av kjøpesenter og fabrikklandbruk.

Boka er blitt en prisbelønnet bestselger og har tydeligvis truffet en streng. Den favner barndomsminner og det landskapet mange (av oss) fortsatt bærer med seg fra oppvekst på landet, med kjærlighet til naturen, dyre- og fuglelivet og menneskene der. For-fatteren har selv vært en del av den grønne bevegelsen. Naturvernerne var tidligere solidariske med bønder som kjempet mot ekspropriasjon.

“ **Natur på tegnebrettet
er noe annet enn praksis.
Økosystemer kan ikke
utformes på et kontor.**

Så lot mange naturvenner seg lokke av å få delta aktivt i arbeidet med kompensasjon for ødelagt natur og med oppsyn av den nye, kunstige naturen. Nå ble bøndene fiender. «Biodiversitet» er et trylleord som en professor med sans for viktige posisjoner alltid kan belegge med tall og tabeller.

Den gigantiske havneutbyggingen kan profileres som bærekraftig.

Men natur på tegnebrettet er noe annet enn i praksis. Økosystemer kan ikke utformes på et kontor. Når låvene er borte, mister svaler og flaggermus sitt hjem. Hekkeplasser for fugler kan tegnes på et kart, men fugler leser ikke kart og bruker ikke plassene. Reven må holdes i sjakk ved hjelp av elektriske gjerder. Det er natur tilpasset konsumsamfunnet hvor alt er utskiftbart. Mennesker har ingen plass der bortsett fra når de skal ha rekreasjon og mosjon.

Forfatteren avkler gjennom stillferdige samtaler den europeiske rewilding-bevegelsen og den grønne imperialismen. Det er et effektivt maktmiddel å lage et strikt skille mellom natur og landbruk. Mange miljøvernere ser ikke at et slikt skille fører til nedlegging av tradisjonelle bruk og fremmer det aggressive eksportlandbruket som EU har fremmet i flere tiår.

Eksport krever enorme havneområder. Landskap og landbruk blir tomt for mennesker og historiske referanser. Det er en nådeløs politikk som går igjen over hele kloden hvor bønder fordrives fra sine tradisjonelle områder. Forfatteren sveiper tilbake til Haiti. Jordskjelvet ble en katastrofe fordi så mange småbønder var fordrevet til slummen i byen og bodde dårlig og tett. De var utkonkurrert av billigmat fra verdensmarkedet. På samme måte blir den belgiske tomatbonden utkonkurrert.

Det er ingen flammende politisk debattbok. Chris de Stoop er kjent for litterære reportasjer. Det handler mest om sorg over kulturlandskap, tradisjoner og tun som blir borte. Den nære familien dør, aktivister dør. Men enkeltsetninger setter sorgen og fortvilelsen på landsbygda inn i et større drama hvor mennesker flyttes som brikker i et økonomisk spill og kastes på skraphaugen når de ikke lenger passer inn i det økonomiske bildet.

Norske debatter surrer i bakhodet hele tida mens jeg leser: Hvem har interesse av at sauebønder og naturvernere er fiender?

Arnt Orskaug fra FNR Lillehammer lokallag med en av studentene etter årets foredrag.
FOTO: PRIVAT

Utenlandsstudenter på skolebenken med FNR

Denne høsten har som vanlig Arnt Orskaug, fra Folkeaksjonens lokallag i Lillehammer, holdt foredrag for utenlandsstudenter ved UMB-Ås.

Foredraget, en grundig innføring i norsk rovdyrpolitikk og forvaltning, er fast på programmet hver høst når studentene møtes på Lillehammer for å lære om norsk naturforvaltning.

FNRs stand på Dyrskun

Arbeiderpartiets Knut Storberget og Jarle Røberg Larsen i samtale med Nils Solberg og Vidar Helgesen

Sjefen i Senterpartiet sammen med sjefen i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Nye medlemmer strømmer til

Tusen nyinnmeldte i Folkeaksjonen etter sommerferien.

Åsmund Ystad

Mottagelsen er upåklagelig når Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk stiller opp på stand og messer omkring i landet. Slik har det vært denne høsten også med over tusen nye medlemmer etter opptredener i Trysil og Engerdal, Elverum, Stjørdal, Seljord, Hallingdal og Nord-Østerdal.

Dyrskun

I september var FNR tilbake på Dyrskun i Seljord. Fjorårets suksess fortsatte med 240 nye medlemmer på tre dager etter god innsats på stand fra medlemmer i FNR Vestfold lokallag.

Ellers har det strømmet inn nye medlemmer fra lokallagenes verving på Engerdalsdagene, Elgfestivalen i Trysil,

landbruksutstillingen Agrisjå i Stjørdal og bygdadager i Hallingdal, Gauldal og Nord-Østerdal.

Ny rekord på jakt- og fiskedagene

Skogmuseet på Elverum befestet sin stilling som Folkeaksjonens beste arena under årets jakt og fiskedager. Fire dager i august endte med 370 nye medlemmer og ny vererekord, takket være godt arbeid fra et stor mannskap fra lokallagene i Åmot og Elverum, Akershus og Glåmdalen.

I tillegg til nye møter vi mange som allerede er medlemmer når vi står på stand. Det er alltid hyggelig. Vi merker også at både politikere og andre representanter for myndighetene gjerne besøker FNR for å diskutere rovdyrforvaltning.

SNO-direktør Pål Prestrud diskuterer bestandsregistrering med Trond Burud på FNRs stand på skogmuseet.

Ulvetider

Vi lever i ulvetider. Dette lurvete rovdycet har knapt nokon gong skapt så heite kjensler rundt i landet som akkurat no. Bønder, samar og jegerar skjer tenner og knyter nevar. Hollywood, den store verda melder seg. De Caprio, helten frå Titanic, bed for norske ulvar. Tine teiknar ein ulv på mjølkekartongen, og krigen bryt ut.

Andreas Skartveit
FOTO: NYEBILDER.NO

✍ Andreas Skartveit, tidlegare forlagsmann og NRK-direktør

Det blir gitt fellingsløyve på miljøministeren i Stortinget. Til og med hans egne stiller med ladde våpen. Zoologen Petter Bøckmann slår fast at ulvehatet kom til landet med kristendommen. Jødane, som har skrive bibelen vår, var eit gjætarfolk, og Bibelen er full av sauer. Og ulven har stort sett eit dårleg omdømme i Bibelen.

Alt i 4.kapitlet i første mosebok dukkar sauen opp. Abel ofrar eit lam til Gud, eit offer Gud set pris på. Offeret frå Kain, broren, legg ikkje Gud merke til, og Kain slo Abel i hel, det første brodermordet. Lammeofferet kosta Abel livet.

Så byrja sauene å myldre gjennom Det Gamle Testamentet. Mange av patriarkane var gjetarar. Og i Det Nye Testamentet omtalar Kristus stendig seg sjølv som den gode hyrdingen, som har omsorg for lamma sine. Rundt på norske bedehus heng mange bilete av den gode hyrdingen med det bortkomne lammet på armen, god mat til fantasien for born med saueflokk heime, kanskje med egne lam.

Men ulven er fienden, også i Bibelen. Frå moseboka til evangelistane og apostelgjeringane blir ulven baktalt og rakka ned på,

ein farleg, falsk og blodtørstig råttass. Dei falske profetane, som trugar trua og frelsa, er ulvar, seier Matteus.

“ **Dette høyrest idyllisk ut og kan minne om norsk rovdyrpolitikk**

Men ein einaste stad i Bibelen blir ulven tatt til nåde, av Gud sjølv, hos profeten Jesaja. Etter at Gud nærast har utrydda folket som straff for syndene sine, vil han skape ein ny himmel og ei ny jord, der alt det vonde er borte, og alt er berre godt. Gud vil skape Paradiset på nytt, og atterreise det Eva øydela då ho forsynte seg av epla på kunnskapens tre. Og det blir fint:

Ulv og lam skal beite saman, og løva skal ete halm som oxen, og ormen skal ha mold til mat; ingen skal gjere vondt på heile mitt heilage fjell, seier Herren.

Dette høyrest idyllisk ut og kan minne om norsk rovdyrpolitikk. Haken ved idyllen er berre at dette handlar om noko som ikkje

er her, men som ein gong skal kome, når Gud vil.

Enn så lenge lever vi utanfor Paradiset, også Bibelen gjer det. Og Paradiset, både den første eplehagen og det siste, som Jesaja spår om, er stengde og utilgjengelege.

Då Adam og Eva hadde smakt på det kjende eplet, vart dei jaga ut av Paradiset. Og for å forsikre seg om at dei ikkje sneik seg inn att, sette Gud kjerubar med logande sverd til å vakte inngangen. Gjennom historia har desse kjerubane gjort jobben sin. Mange har lova eit tusenårsrike, eit jordisk paradiso. Det har alltid enda i blod og barbari. Nazistane lova det, kommunismen lova det, mange religiøse rørsler har lova det, radikal islam lovar det. Kjerubane har ikkje slept nokon inn. Og blodet har runne.

Når norsk rovdyrpolitikk vil skape paradisiske tilstandar, der sauen og ulven beitar saman, er det eit prosjekt som har historia, og kjerubane ved paradisoporten, mot seg. Det er dømt til å ende i blod, sorger og brotne voner.

Blodet renn, bygder blir utmagra, utmark ligg brakk, menneske lever i redsle og sorg.

Paradisoporten var stengd. Denne gongen også.

Trond Burud

Det roper i skogen

«Fort deg, kom å se», bykaren som var kommet på førjulsbesøk i den vesle skogsgrenda langt øst på skogen bråvåknet og hastet barføtt ut i stua der Risbergsgubben stod og glante ut av vinduet mot storskogen. «Der sitter Fjørhana og beiter i gammelfura».

Bykaren myste mot sollyset som glitret i natterimet på skogen, og der i furukrona satt det to store svarte fugler og nappet furubar. «Det bruker å være tre, men kan hende har reven eller kanskje måren plukket en, ja han skal jo ha mat den karen også» selv om Risbergsingen var en ivrig jakter, er det jo lov å bli litt godlynt når det stunder mot høytid.

Det låt iltert fra mobiltelefonen som lå på kjøkkenbordet, det var en melding på vei. «Nei så dæven, nå er det gråbein på vei

østover, skal vi ta en tur og se etter spor og lytte på «sangen»». Det var mer ment som en ordre enn som et spørsmål.

De hadde ikke gått langt før de fant spor rekka i snøen på skogsbilveien de gikk langs, og todelingen viste at det var to dyr i følge. «La oss rope i skogen og se om vi får svar». Risbergsingen som kan «snakke» med de fleste av de ville dyra i skogen, laget ropert med hendene og et langtrukket ul fikk snøen til å drysse fra de nærmeste granene.

Begge karene la hånda bak øret og lyttet, og der hørte de det svare et sted langt inne på myrkjølen. Bykaren kjente hårene reise seg, han grøss og skuttet seg, det var ikke på grunn av kuldegradene og nordlyset som flammet over himmelen. «Nei skal vi ikke gå hjem igjen, det begynner å bli kaldt», Bykaren skalv litt i stemmen da han la fram spørsmålet. «Det er ingen fare», svarte Risbergsingen, «det ligger nok en matelg et sted der ut i skogen, så de har andre ting fore enn å jakte på folk».

“ **Risbergsingen som kan «snakke» med de fleste av de ville dyra i skogen, laget ropert med hendene og et langtrukket ul fikk snøen til å drysse fra de nærmeste granene. Begge karene la hånda bak øret og lyttet, og der hørte de det svare et sted langt inne på myrkjølen.** ”

Vel i hus fant Risbergsingen fram ei flaske fra skapet, og helte en god slump i ei lita gryte på ovnen, “Nå lager vi oss en toddy for å få varmen i kroppen igjen, denne safta er laget på både blåbær, krekling og einerbær, så den er både sunn og god”.

Det stod igjen en liten skvett med finsprit etter moltelikør produksjonen, og denne tømte han i saftkoken før han sjenket i et par kopper. “Drikk denne

du”, sa han til bykaren, “så blir du både varm og frisk, den fordriver både forkjølelse og ulveangst”

Kjelen med potetene putret på svart-ovnen, og noen skiver av indrefilet fra elg brunes i stekepanna sammen med litt fløte. «Kom skal du få deg et mål mat du ikke har fått maken til før», sa skogsgubben. «Finn fram flaska med kjøpeskvipet, så nyter vi maten og livet på skogen»

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg
Landstyrets leder
Halden
Tlf. 479 11 542
nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff
Bonde, lærer
og daglig leder
Hattfjelldal
Tlf. 920 51 459

Torvald H. Brinch
Advokat
Oslo
Tlf. 950 48 909

Tone Judith Marstein Benjaminsen
Bonde
Skånland
Tlf. 941 47 249

Even Evensen
Skogsarbeider
Ringsaker
Tlf. 414 47 193

Per Bjarne Bonesvoll
1. vara
Midtre Gauldal

Rune Berg
2. vara
Nord-Odal

Jan Snorre Landgraff
3. vara
Biri

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kultur-bærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv

forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- **Ja til lokal forvaltning**
- **Ja til effektivt uttak av skadedyr**
- **Nei til kjerneområder og rovdyrsoner**
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**

Ansatte:

Åsmund Ystad
Daglig leder
Tlf. 975 95 119
aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås
Webmaster
web@rovdyr.org

Medlemskontingent er kr 275,- for hovedmedlem i 2017.

Øvrige familiemedlemmer betaler kr. 125 pr. person. Ungdom under 25 år betaler også kr. 125 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr. 200 første året, og familiemedlemmer og ungdom kr. 100 første året.

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 5 medlemmer og velg mellom:

Genser:

Norsk Natur er herlig – uten ulv

Fem t-skjorter:

Norsk natur er herlig uten ulv

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem: ☐

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Fødselsår, under 25 år: Familiemedlem: ☐

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119
Bankkonto: 4464.09.33434

Du kan også bruke
innmeldingsskjema på
www.rovdyr.org

- ☐ Jeg har vervet 5 nye medlemmer og ønsker meg:
- ☐ Folkeaksjonens genser
- ☐ 5 t-skjorter: (Se neste side for informasjon om størrelser)

Rosa størrelser:

Blå størrelser:

Navn:

Adresse:

Dato:

Postnr./Sted:

Telefon:

Folkeaksjonens nettbutikk

www.rovdyr.org

Caps

Rosa - Signal - Grønn - Sort

Klistremerker

44 x 8.5 cm

Kaffekopp

Norsk natur er herlig uten ulv

Genser

M-L-XL-XXL

Våpenreim

med FNR-logo

T-skjorte

S-M-L-XL-XXL

(Rosa t-skjorte er små i størrelse)

Drammeglass

med logo

Bruk dette bestillingsskjemaet og send til oss i post eller på faks.

Du kan også skrive bestillingen i en e-post og send til aksjonen@rovdyr.org

Varenavn	Antall	Farge	Størrelse	Pris pr. stk	SUM
T-skjorte Norsk natur er herlig – uten ulv!				100,-	
Genser Norsk natur er herlig – uten ulv!				280,-	
Caps med logo				70,-	
Drammeglass med logo. 2 – pack.				110,-	
Drammeglass med logo. 6 – pack.				330,-	
Kaffekopp Norsk natur er herlig – uten ulv!				75,-	
Våpenreim med løkke, sort				400,-	
Våpenreim enkel, brun				250,-	
Klistremerke - blå				20,-	
Klistremerker - grønn				20,-	

Sum kr _____

Jeg bestiller herved de varer og det antall som jeg har markert på bestillingsskjema.

Frakt og omkostninger på kr. 70 pr. bestilling kommer i tillegg.

Navn:

Adresse: Dato:

Postnr./Sted: Telefon:

E-post:

BESTILLINGSSKJEMA SENDES:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119

Bankkonto: 4464.09.33434

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Kai Vidar Nikolaisen, Mysen	tlf. 480 54 438
Akershus	Odd Granås, Aurskog	tlf. 908 81 938
Søndre Buskerud	Jan Henning Rustad, Krokstadelva	tlf. 901 77 841
Glåmdalen	Kjell Eierholen, Åsnes	tlf. 971 80 798
Vestfold	Helge Røsholt, Steinsholt	tlf. 913 27 239
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Knut Halvor Jordet, Nesbyen	tlf. 958 88 416
Trysil og Engerdal	Magnus Enger, Ljørdalen	tlf. 915 46 389
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 612 78 126
Gausdal	Alfred Johansen, Gausdal	tlf. 959 81 065
Valdres	Arne Warberg, Fagernes	tlf. 906 14 892
Lesja og Dovre	Eirik Sæther, Lesjaskog	tlf. 909 91 236
Oppdal og Rennebu	Odd Roger Eggan, Oppdal	tlf. 976 80 808
Gauldal	Johan Hokseggen, Kvål	tlf. 959 91 873
Nord-Trøndelag	Lars Waade, Skogn	tlf. 911 14 681
Helgeland	Anders Svarstad, Leirfjord	tlf. 959 02 607
Troms	Karen Anette Anti, Målselv	tlf. 900 69 944

Tidligere utgaver
av Rovdyr
kan leses på
www.rovdyr.org

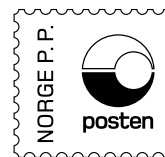
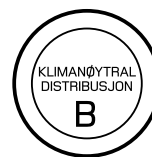

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder:	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Nestleder:	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
Styremedlem:	Tone J. M Benjaminsen, Skånland	tlf. 941 47 249
	Torvald M. Brinch, Oslo	tlf. 950 48 909
	Even Evensen, Ringsaker	tlf. 414 47 193
Varamedlem:	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
	Rune Berg, Nord-Odal	tlf. 977 19 909
	Jan Snorre Landgraff, Biri	tlf. 473 75 369
Daglig leder:	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post: aksjonen@rovdyr.org	
Revisor:	Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer	

Møteleder landsmøte:
Leif Kåre Kvangraven, Os i Østerdalen

Valgkomité:
Nina Skreslett, Helgeland
Odd Granås, Akershus
Johan Hokseggen, Gauldal

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en

landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon
som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk
med følgende hovedkrav:

Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

www.rovdyr.org

**Folkeaksjonens
nettbutikk
finner du på
www.rovdyr.org**

**Flyttet eller
fått ny adresse?**

Bruk skjema for adresseendring på www.rovdyr.org eller send i posten til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk postboks 40, 7701 STEINKJER